

Hiệu quả lớn từ một giải pháp hữu ích nhỏ

✧ MINH THÔNG

Một giải pháp hữu ích (GPHI) đơn giản nhằm cải tạo miệng cống thoát nước đã khắc phục được tình trạng mất nắp làm tắc nghẽn lòng cống, góp phần làm giảm ngập lụt tại TP. HCM.

Kiểu miệng cống hiện hữu trên đường Nguyễn Ảnh Thủ, quận 12. Ảnh: Đồng Xuân Dũng.

Miệng cống đã được cải tạo theo GPHI trên đường Nguyễn Ảnh Thủ, quận 12 cho thấy rác không còn trên miệng cống. Ảnh: Đồng Xuân Dũng.

Hiện nay, tình hình ngập lụt của TP. HCM đang diễn biến hết sức phức tạp do nhiều nguyên nhân, như cao độ trung bình tự nhiên của toàn thành phố chỉ khoảng 2 m so với mực nước biển; hệ thống kênh rạch đan xen trong đô thị; thiết kế đô thị của TP. HCM không còn phù hợp với một số cường độ mưa gần đây. Ngoài những nguyên nhân khách quan trên, còn có nguyên nhân đến từ ý thức của người dân. TS. Hồ Long Phi, Giám đốc Trung tâm Quản lý nước và Biến đổi khí hậu (Đại học Quốc gia TP. HCM) cho biết, một trong những khó khăn của chuyện chống ngập là nhận thức của người dân chưa cao khi hành vi xả rác xuống kênh rạch, cống rãnh vẫn diễn ra hằng ngày.

Hệ thống cống thoát nước tại TP. HCM cũng như các tỉnh thành khác tại Việt Nam đều được lắp đặt lưới chắn rác tại miệng thu trước hầm ga. Tuy nhiên, nạn trộm cắp lưới chắn rác và các cấu kiện bằng kim loại diễn ra ở nhiều nơi. Mỗi tấm lưới chắn rác nặng khoảng 50 kg làm bằng gang, có giá trên 1,5 triệu đồng/chiếc, vì vậy kẻ gian thường lấy cắp bán phế liệu. Trên đoạn quốc lộ 1A từ ngã tư An Sương đến vòng xoay An Lạc, chỉ trong 6 tháng đầu năm 2012 đã mất hơn 100 nắp cống và gần 100 lưới chắn rác. Tình hình tại các địa phương khác như Củ Chi, Hóc Môn, quận 12 cũng tương tự. Việc mất cắp các lưới chắn rác không chỉ ảnh hưởng tới an toàn giao thông và mỹ quan đô thị,

mà còn không ngăn được rác lọt vào miệng cống, dẫn đến tắc nghẽn cả hệ thống thoát nước. Công ty TNHH MTV Thoát nước Đô thị phải thường xuyên nạo vét bùn, rác trong lòng cống, tốn nhiều kinh phí và công sức. Ngoài ra, các miệng hố ga không có nắp đậy còn tiềm ẩn mối họa lớn cho người đi đường.

Năm 2011, Công ty Cổ phần Giải pháp Xây dựng HT đăng ký sáng chế sản phẩm "Miệng cống thoát nước có lưới chắn rác cố định và miệng thu nước", tác giả là ông Đồng Xuân Dũng - Giám đốc công ty và đã được Cục Sở hữu Trí tuệ cấp bằng độc quyền GPHI, số 1202 ngày 29/9/2014. Bộ sản phẩm này bao gồm một lưới chắn rác được đúc cố định với mặt đường và cửa lùa. Nhờ được đúc liền khối với bê tông chèn và bê tông bó vữa nên khó có thể tháo gỡ lưới chắn rác bằng dụng cụ thô sơ trong thời gian ngắn. Cửa lùa có tác dụng mở ra để nạo vét bùn và rác lưu chứa trong miệng thu nhưng không thể tháo rời khỏi lưới chắn rác. Miệng cống được thiết kế van một chiều, có tác dụng ngăn mùi hôi. Miệng thu thiết kế với một khoang có khả năng lưu chứa một lượng rác và bùn đất nhất định, nhưng không ảnh hưởng tới khả năng thoát nước tại đây. Đồng thời, miệng hầm ga cũng được lắp đặt ngang với mặt đường, đảm bảo an toàn giao thông.

Theo UBND Quận 12, trong năm 2012, Công ty TNHH MTV Thoát

nước Đô thị đã thí điểm sửa chữa một số hầm ga thoát nước có miệng cống theo GPHI tại đường Phan Văn Hớn - phường Tân Thới Nhất, đường Nguyễn Ảnh Thủ - phường Trung Mỹ Tây. Theo phản ánh của người dân và UBND phường Trung Mỹ Tây thì lưới chắn rác kiểu mới không bị mất trộm, miệng thu nước đã ngăn được mùi hôi thoát ra từ miệng cống, thoát nước tốt, tạo mỹ quan đô thị, cũng như đảm bảo an toàn giao thông. Dựa trên kết quả thực tế này, UBND Quận 12 đã đề nghị Trung tâm Điều hành Chống ngập nước và Công ty TNHH MTV Thoát nước Đô thị nhân rộng việc sử dụng sản phẩm này.

Với sản phẩm này, Công ty Cổ phần Giải pháp Xây dựng HT đã trở thành một trong 20 doanh nghiệp KH&CN đầu tiên tại TP. HCM. Sản phẩm được trưng bày giới thiệu tại Chợ Công nghệ - Thiết bị và Thương mại vùng Đông Nam Bộ (Techmart Đồng Nai 2015) diễn ra từ ngày 19-24/3/2015. Hiện nay, sản phẩm đang được Trung tâm Điều hành Chương trình chống ngập nước đưa vào áp dụng thí điểm trong năm 2015 để đánh giá hiệu quả. Công ty Cổ phần Giải pháp Xây dựng HT đang cung cấp sản phẩm theo GPHI nói trên để lắp đặt cải tạo một số miệng hầm ga tại công trình xây dựng hệ thống thoát nước đường Nguyễn Văn Nghi quận Gò Vấp và đường Hai Bà Trưng Quận 1, 3. □